

תפ"ח 61364/05/20 - מדינת ישראל נגד סרגיי יפימוב

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 61364-05-20 מדינת ישראל נ' יפימוב (עציר) 19 אוקטובר 2022

לפני כב' השופט ר. בן-יוסף - אב"ד
כב' השופט א. הימן
כב' השופטת ש. זמיר

מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד מיטל מור

בעניין: המאשימה

סרגיי יפימוב (עציר) - הובא באמצעות שב"ס
ע"י ב"כ עו"ד ירוסלב מץ

נגד
הנאשם

הכרעת דין

השופט ר. בן-יוסף, אב"ד:

1. ביום 27.05.20 הוגש נגד הנאשם כתב אישום אשר מייחס לו ביצוע עבירת רצח בנסיבות מחמירות, עבירה לפי סעיף 300א(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**" או "**החוק**"), גרימה בכוונה למותו של אדם לאחר תכנון או לאחר הליך ממשי של שקילה וגיבוש החלטה להמית.

2. כתב האישום:

על פי עובדות כתב האישום, בתקופה הרלוונטית עבד הנאשם כספר במספרת "שיק" ברח' בלפור 11 בבתי-ים שבבעלות אחד סעדה (להלן "**המספרה**") ואילו קורבנו גריגורי גריגוריב, יליד 16.07.1956 (להלן: "**המנוח**") עבד כרופא שיניים במרפאת שיניים ברח' בלפור 13 בבתי-ים (להלן: "**מרפאת השיניים**"). מרפאת השיניים והמספרה סמוכות זו לזו.

בין הנאשם לבין המנוח קיימת היכרות מוקדמת רבת שנים.

ביום שישי ה-08.05.20, התפתח דין ודברים בין הנאשם לבין המנוח בעניין נגיף הקורונה, במהלכו כינה המנוח את הנאשם בכינוי גנאי ובין היתר כינה את הנאשם "פידרסט", ביטוי שמשמעו בשפה הרוסית "הומו" (להלן: "**חילופי הדברים**"). בהמשך למתואר לעיל, על רקע חילופי הדברים, בין יום שישי ה-08.05.20 לבין יום ראשון 10.05.20, התגבשה אצל הנאשם החלטה להמית את המנוח. לצורך כך, ביום 10.05.20 בשעה 16:53 או בסמוך לכך, הגיע הנאשם למספרה כשברשותו סכין, בה הצטייד מבעוד מועד. הנאשם פנה אל אחד ושאל אותו האם ראה את המנוח ואחמד השיב בשלילה. בתכוף לכך, בשעה 17:05 התקשר הנאשם אל הטלפון הנייד של המנוח, שאל אותו למקום הימצאו והורה לו להגיע אל המספרה. הנאשם המתין למנוח ברחוב, מול דלת המספרה (להלן: "**המקום**").

עמוד 1

בשעה 17:09 או בסמוך לכך, בעקבות שיחתו הטלפונית עם הנאשם, הגיע המנוח אל המקום, שם פגש בנאשם ובין השניים התפתח דין ודברים. בשלב מסוים פנה המנוח לאחור על מנת לעזוב את המקום. אז שלף הנאשם את הסכין ממכנסיו ואחזה בידו הימנית. משהסתובב המנוח אל עבר הנאשם, דקר הנאשם את המנוח דקירה אחת, בחזה משמאל, בכוונה להמיתו.

כתוצאה מהדקירה, נגרם למנוח פצע דקירה בחזה משמאל, שעבר דרך החדר השמאלי של הלב. המנוח נפל על הקרקע ומיד לאחר מכן קם על רגליו והחל ללכת ברח' בלפור לכיוון דרום, כשהוא דקור ומדמם. המנוח נכנס אל מספרת "ראש בראש" שברח' בלפור 11 בבת-ים, ביקש להזמין אמבולנס ומיד לאחר מכן התמוטט על הרצפה.

לאחר שדקר את המנוח, נכנס הנאשם אל המספרה וכעבור מספר דקות יצא ממנה, עזב את המקום ונסע לביתו.

המנוח פונה על ידי צוות מגן דוד אדום אל בית החולים וולפסון בחולון, שם נקבע מותו. מותו של המנוח נגרם כתוצאה מהלם תת-נפחי, ייתכן אף בשילוב עם מרכיב של הלם קרדיוגני, בעקבות פצע דקירה בחזה, שעבר דרך החדר השמאלי של הלב.

3. תשובת הנאשם לכתב האישום הוגשה לבית המשפט בכתב על ידי בא כוחו ביום 21.04.21 ובגדרה הודה הנאשם בעובדות שפורטו בכתב האישום, כלומר בכך שגרם למותו של המנוח, אלא שלטענתו עשה כן ללא תכנון מוקדם או הליך ממשי של שקילה וגיבוש החלטה להמית, אלא בשל התגרותו של המנוח בו.

עמדת הנאשם היא שלא התכוון לגרום למותו של המנוח. לטענתו על אף ניסיונותיו להשלים עם המנוח, האחרון "המשיך לכנותו בכינוי גנאי קשים ובעקבות ההתגרות האמורה התקשה הנאשם במידה ניכרת לשלוט בעצמו".

בנוסף הודה הנאשם בכך שביום 10.05.20 בסמוך לשעה 17:00 הגיע למספרה כאשר הוא נושא בכליו סכין, אך הכחיש כי הצטייד בה מבעוד מועד על מנת להמית את המנוח.

כן טען הנאשם כי עובר להגעתו למספרה צרך משקאות אלכוהוליים והיה בגילופין.

4. בתשובתו לכתב האישום הוסיף והודיע הסנגור, עו"ד ירוסלב מץ, את ההודעה הבאה: **"הנאשם טוען כי היחידה החוקרת מנעה הימנו לממש את זכותו החוקתית להיוועץ בעורך דין ולכן דבריו שנמסרו לחוקרים ביום 10/05/2020 אינם קבילים. הנאשם אינו מתנגד שמשפט הזוטא יתנהל כחלק בלתי נפרד מהמשפט העיקרי עצמו"** ובהינתן הודעתו זאת התגבשה הסכמה דיונית שהמשפט ימשך במהלך אחד וההכרעה באשר לקבילות אמרות הנאשם תינתן במסגרת הכרעת הדין.

5. יריעת המחלוקת:

תשובתו של הנאשם לכתב האישום וההסכמה הנרחבת של ההגנה להגשת ראיות תביעה בכתב צמצמו המחלוקת לשתי סוגיות הנוצצות בדין המהותי ואחת בדין הראיות. הראשונה היש להרשיע את הנאשם בעבירה המיוחסת לו בכתב

האישום דהיינו רצח בנסיבות מחמירות, או שמא כטענת ההגנה, יש לקבוע כי הנאשם עשה את המעשה בתנאי אחריות מופחתת בשל התגרות המנוח בו על פי סעיף 301(ב)(1)(א) לחוק העונשין; השנייה, האם זכאי הנאשם ליהנות מסייג השכרות באופן חלקי או מלא על פי סעיף 34.ט לחוק.

המחלוקת הנעוצה בדיני הראיות היא האם אמרת הנאשם שנגבתה בחקירה בה, הודה הנאשם ברצונו לרצוח את המנוח על כל יסודות העבירה בהן הואשם, קבילה כראיה לחובתו.

6. ראיות התביעה

א. לאור הודאתו של הנאשם ביסוד העובדתי על העבירה, דהיינו גרימת מותו של המנוח והקשר הסיבתי, העובדתי והמשפטי בין מעשה הדקירה שביצע ומות המנוח, אין צורך להרחיב ולעמוד בפירוט על ראיות התביעה שהוגשו להוכחת עובדות אלה ודי בתיאורן בקצירת האומר.

בהסכמת ההגנה הוגשו לבית המשפט חוות הדעת ת/123 של המכון לרפואה משפטית על נתיחת גופת המנוח וסיבת מותו, ממצאי הזירה בה התרחש האירוע, חוות דעת ותצלומי מז"פ ת/77, ת/80, ת/81, ת/85 ות/86.

כן הוצגו סרטוני מצלמות אבטחה ממצלמות מרפאת השיניים ברח' בלפור 13 בת-ים (ת/111ג'), מצלמת אבטחה של בית העסק "חמארה" ברח' בלפור 11 בת-ים (ת/114ד') ות/112 דיסק שנערך בחקירה, דיסק ערוך המבוסס על אותן מצלמות אבטחה. בסרטונים נראה אירוע הדקירה נשוא התיק דן.

מחקרי תקשורת ותוצאות חדירה למכשירי הטלפון של המנוח ושל הנאשם ודו"חות תובנות שנלמדו מהן (ת/13, ת/116ב', ת/14, ת/30).

בהסכמה כאמור הוגשו אמרותיהן בחקירה של עדות ובהן אשת הנאשם הגב' לריסה יפימוב, בפניה הודה הנאשם בדקירתו של המנוח (ת/146, ת/147), של בתו אלכסנדרה אשר גם באוזניה הודה במעשה (ת/155, ת/156).

ת/5 מלמד על מעצרו של הנאשם עת הגיע עם אשתו לתחנת המשטרה והודיע על כך שדקר את המנוח (ת/1, ת/4, ת/6).

ב. עת/3 בוריס גוזמן (אמרתו ת/148, דיסק ת/115ג') העיד בדבר שיחת טלפון שניהל המנוח עם הנאשם עובר לאירוע, שיחה קצרה בת עשר שניות בה קרא הנאשם למנוח להגיע אליו. המנוח סיפר לו כי הנאשם קורא לו כדי להתנצל בעקבות ריב שהיה ביניהם.

עת/4 מר סעדה אחמד (אמרותיו בחקירה ת/149-ת/154) הוגשו בהסכמה חלף חקירתו הראשית. העד היה מעסיקו של הנאשם בעת המקרה. העד תיאר בפני בית המשפט את הנראה בסרטון הערוך (ת/112) את המתרחש באירוע ואת הדמויות הפועלות, סיפר על מריבה קולנית שהיה עד לה, בין השניים.

ג. בישיבת יום 26.05.21 העידו עדת המפתח לגביית אמרות הנאשם בחקירה רס"מ אירנה בר ניב. עדה זו ערכה את ת/1, מסמך המתאר את השתלשלות חקירתו של הנאשם מרגע הגעתו למשטרת מרחב איילון ואת תוכנה (ת/2). מסמך זה לגישתי הוא מסמך היסוד של תיק החקירה וקבלתו כמסמך אמין המעיד על ההתרחשויות שאירעו עובר לעריכתו נאמנה יש בה כדי להכריע גורלו של המשפט דן ומשכך מצאתי לצטטו במלואו (שגיאות ההקלדה במקור - ר.ב.י):

"בהיותי במשרד שלי במשמרת ערב, נכנס אליי רמ"ח נוער מאיר רוטמן וביקש ממני סיוע לשאול מספר שאלות ברוסית לאדם שהגיע לתחנת בת ים יחד עם אשתו, אמר שהוא דקר אדם אחר. יצאתי החוצה ופגשתי בחשוד פרטיו יפיוב סרגיי ת.ז. 320412984 יחד עם אשתו. פניתי אליו ושאלתי מה קרה ברוסית, הנ"ל צחק ואמר שהוא דקר מישהו ובא להודיע על כך. שאלתי אותו על איזו כתובת מדובר אמר בלפור 11 בת ים. ע"פ בקשה של רמ"ח נוער ביקשתי ממנו להיכנס אליי למשרד, וביקשתי מאשתו להמתין מחוץ למסדרון. הנ"ל קם ונכנס אליי למשרד תוך שהוא מקלל ברוסית ונראה עצבני מאוד ונסער. הנ"ל אמר: "הוא קרה לי פידרס קללה הומו ברוסית", הוא בעצמו פידרס, לא אומרים לי דבר כזה". בשלב זה אני הזהרתי את החשוד והקראתי לו את הזכויות שלו ושהוא זכאי להיוועץ בעו"ד לפני שהוא מוסר פרטים. הנ"ל אמר שהוא הבין והמשיך לדבר: "אני רוצה שהוא ימות, אני מקווה שהוא ימות, אני פשוט באתי ורצחתי אותו". שאלתי אותו איך הוא רצח אותו, הוא אמר שהוא דקר אותו שאלתי אותו את מי איך קוראים לקורבן, אמר לי גריגורי. שאלתי אותו איך הוא יודע שהוא רצח אותו, הוא שאל אותי אז איפה הוא בבית חולים. שאלתי אותו האם היה ריב בניהם, אמר שביום שישי גריגורי קילל אותו. אני מיד עצרתי את התשאול ותרגמתי את דבריו לרמ"ח נוער. הנ"ל ביקש ממני לתשאל את החשוד בחדר ממותקן. הפעלתי את הקלטת בחדר תשאול הכנסתי את החשוד לחדר והזהרתי אותו שוב שהוא רשאי לשמור על זכות השתיקה וזכאי להיוועץ בעו"ד. שאלתי אותו מה קרה ואיזה קשר יש לו עם גריגורי. הנ"ל ענה שאין שום קשר אליו, שאלתי אותו על הריב שהיה ביום שישי, שאלתי אותו האם הוא רופא, החשוד ענה לי שגריגורי רופא שיניים. בשלב זה נכנסה אשתו לחדר ושאלה אותו שאולי הוא צריך להמתין לעו"ד ולספר לו, הנ"ל אמר שכעיקרון כן, היא שאלה אותו למה הוא נותן עדות, ענה לה שהוא לא נותן שום דבר וצחק. הנ"ל עזבה את החדר, ואז מיד הוא התחיל לקלל ברוסית בקול רעם: "קזיול (עז) הוא קזיול הוא פידרס, אני לא רוצה לראות אותו חיי ואם הוא מת אני מבסוט. רמ"ח נוער הודיע לו שהוא נמצא בבית חולים, החשוד המשיך לקלל שהיום לא קרה כלום., בשלב זה רמ"ח נוער יצא מחדר חקירות. שאלתי אותו מה הוא במקצוע, הוא ענה שהוא ספר, שאלתי האם עסקים שלהם קרובים, ענה שכן, שאלתי שוב האם היה בניהם סכסוך ענה שלא היה סכסוך. שאלתי אותו רק מה שהיה שיום שישי שהוא קילל אותו, ענה לי שכן. שאלתי האם הוא העליב אותו חזק, ענה לי שמאוד. שאלתי כמה זמן עובדים שניהם במקום, אמר 30 שנה. שאלתי על מה היה ריב ביום שישי, ענה שהוא קרה לו: "פידרס" (קללה גסה מאוד ברוסית פירוש מזדיין בתחת. הנ"ל התחיל לקלל את הקורבן שוב, נתתי ל ולשתות בקבוק מים. שאלתי אותו: "היום הגעת לעבודה וראית אותו?". ענה לי "לקחתי סכינים" אמר שלקח אותם מהבית. שאלתי למה הוא לקח את הסכינים מהבית, ענה לי: "כדי לרצוח אותו". שאלתי: "והגעת לעבודה?" ענה: "ורצחתי אותו". שאלתי האם הוא הקורבן כבר היה במרפאה, ענה שכן, שאלתי האם היה לבד, ענה שכן. שאלתי האם הוא הלך אליו, ענה לי שהוא קרה לו החוצה, הוא יצא והוא רצח אותו. איך

רצח אותו, אמר עם סכין, שאלתי איפה הוא פגע, ענה בחזה, שאלתי כמה פעמים, ענה פעם אחת. שאלתי למה הוא חושב שהוא רצח אותו, ענה כי הוא רצה לרצוח אותו. שאלתי האם הוא יודע מה קרה לו, אמר שלא אבל הוא רצה לרצוח אותו, הנ"ל דפק על השולחן וצעקות קללות על הנרצח.

בשלב זה נכנס רמ"ח נוער וביקש שאני אתרגם לו שהוא חשוד ברצח כי הקורבן נפטר בבית חולים, תרגמתי לו את זה. החשוד הרים את הקול וקילל את הנרצח: "שיהיה מת קללה" תרגמתי עד כאן את התשאול לרמ"ח נוער. רמ"ח נוער שאל איפה הוא זרק את הסכין, הנ"ל ענה שאיפה שהוא ליד המספרה איפשהו שם. שאלתי אותו האם מאחורי הבניין, אמר שאיפה שהוא מאוד קרוב אבל לא מאחורה. שאלתי האם על הקרקע, ענה שכן. שאלתי איזה סכין, ענה לי סכי טוב סכין טוב וצחק, שאלתי איזו ידית, ענה ידית כהה. שאלתי למה התחיל הריב, ענה שהוא לא אוהב שקוראים לו פידרס. אמר שהוא העליב אותו מאוד חזק, לא רוצה לדבר בעניין הזה אבל מאוד רע לו שהוא העליב אותו ככה. ואם אדם מקלל אותו ככה הוא לא יכול. החשוד תפס את הבקבוק פלסטיק וקימט אותו בכוח חזק מעצבים. שאלתי אותו מישהו היה במספרה שזה קרה, ענה שכן בעל המספרה אבל הוא לא רוצה לערב אותו, אמר שלא טוב לערב אותו. אני שאלתי אותו שוב האם הוא מבין כשהזהרתי אותו מספר פעמים שהוא רשאי לשמור על זכות השתיקה עד יועצות עם עו"ד, הנ"ל ענה לי שכן והמשיך לדבר: "איך אני לא אוהב את הפידרס הזה". הנ"ל ביקש ללכת לשירותים, הצוות לקחו אותו לשירותים.

החשוד חזר מהשירותים. רמ"ח נוער ננס לחקירה שאל אותו למה הם רבו ביום שישי, שאלתי את החשוד, הנ"ל ענה: "כי הוא קונדום ופידרס, שני פידרסים" צחק, שאלתי אותו למה שני פידרסים, ענה שביום שישי היה עוד אחד בריב, שאלתי מישהו שעובד איתו, ענה שלא אף אחד לא עובד איתו. פה רמ"ח נוער ביקש שהוא ידגים לו איך הוא דקר אותו ונתן לו את הנייר מקופל ביד, החשוד לקח את הנייר והדגים איך הוא דקר את הנרצח, נתן מכה בחלק השמאלי של החזה של רמ"ח נוער בחוזקה. שאלתי אותו שוב על מה היה ריב ביום שישי. הוא התחיל להסביר שכבר תקופה יש ויכוח על קורונה וירוס, שהוא מסביר לנרצח שאנשים מתים באיטליה והשני אומר שהיא לא קיימת המשיך לקלל את הנרצח, החשוד התחיל ליילל תפס את הניר המקופל שהיה על השולחן והתחיל לקרוע אותו בעצבים. רמ"ח נוער נכנס לחקירה ביצע חיפוש בתיק של החשוד והוציא לו את התמונות של הנכדים. רמי נוער ביצע עליו חיפוש והוא לו שהוא עצור בגין חשד לרצח, תרגמתי לו את ההזהרה שוב שהוא רשאי לשמור על זכות השתיקה שכל מה שיגיד יכול לשמש כנגדו והוא זכאי להיוועץ בעו"ד. אמרתי לו שמזמינים לו עו"ד בכל מקרה. רמ"ח נוער שאל אותו האם הוא רוצה קפה. בשלב זה אני יצאתי לעשות קפה ונחקר.

כשחזרתי שאלתי אותו איפה הסכין, הנ"ל אמר איפה שהוא שם קרוב, אמר שאם הוא יגיע למקום הוא ימצא אותו. שאלתי האם הסכין בתוך המספרה או מחוץ למספרה, ענה שהוא מחוץ למספרה. אני שאלתי אותו האם הוא יכול להסביר לי בדיוק איפה הסכין, הוא ענה שכשהוא יהיה במקום הוא יראה לי.. שאלתי אותו אם הוא רוצה לחזור לשם, שאלתי אותו פעמיים, ענה פעמיים שכן. שאלתי אותו למה, הוא ענה שהוא יודע איפה הסכין. אמרתי לו שיגיד לי איפה הסכין שייקחו אותו משם, הנ"ל ענה לי שהוא לא חושב שאנחנו נמצא אותו. שאלתי האם החביא אותו, ענה שלא. אמר שהוא הכניס את הסכין בקורבן וזרק אותו. שאלתי אותו איפה זה בדיוק היה מול העסק של הנרצח

או מספרה, ענה שמול העסק של הנרצח. שאלתי אותו עם איזו יד הוא דקר אותו, אמר ימין. שאלתי אותו איפה הוא זרק את הסכין, החשוד הראה לי שהוא שיחרר אותו. אמרתי לו שאם הוא ככה שיחרר הוא היה אמור לפול על המדרכה. הוא אמר שהוא עף ימינה. הנ"ל ביקש לקום להראות לי, הסכמתי לו, הוא קם, שאלתי אותו האם הוא זקוק לעזרה רפואית, אמר שלא. והדגים לי איך הוא דקר אותו ואיך הסכין עף. שאלתי אותו האם הוא עמד עם הפנים לדלת של העסק של הנרצח, ענה שהוא היה עם הגב. שמע אותו צורח ונכנס שוב למספרה. שאלתי מי הזמין משטרה, ענה הוא לא יודע, היו אנשים במקום. בשלב זה נכנס שוב רמ"ח נוער ושאל מה תיאור של הסכין. הנחקר אמר שהסכין גדולה. שאלתי האם זאת סכין מטבח, אמר שלא שהוא הזמין אותה באינטרנט לפני כמה שנים, סכין עם ידית שחורה. אמר שהוא חובב סכינים. שאלתי למה דפקה סכין הזאת, ענה שסכין טוב, שאלתי מה הכוונה הלך על בטוח, ענה שכן. היו לו עוד סכינים איתו. החשוד צחק.

החשוד ביקש ממני שאני אשחרר לו את אזיקי ידיים, שחררתי לו. שאלתי שוב איפה הסכין, אמר שהוא דקר אותו פעמיים וזרק אותו במקום, שאלתי האם הוא הרים אותו אחרי שזרק, אמר שלא. שאלתי לאן הוא הלך אחר כך, אמר שנסע הביתה. אמר שהוא התקשר לאשתו וסיפר לה. דיבר טלפונית גם עם הבת. שאלתי וכל זה רק בגלל שרבו על קורונה, ענה שזה לא בגלל זה, אמר בגלל שהנרצח קילל אותו והוא בן אדן ולא פרפר אסור להגיד לו קללות כאלה: "אני אמרתי לו גרישה אסור להגיד ככה והוא ענה לי..." "אני לא יכולתי להתאפק, לא יודע." אמרתי לו שזה היה ביום שישי הריב אחרי היה שבת איך הוא לא נרגע כשהיה בבית עם המשפחה, ענה שלא נרגע. שאלתי אותו האם הוא חשב על זה, ענה שהוא חשב הרבה זמן מה לעשות איתו, והחליט לרצוח אותו. שאלתי אותו האם הוא חשב על ההשלחות למעשה, ענה שהוא חשב ש20 שנה זה לא נורא, בגלל שהוא אמר לו קזיוול, הוא יכל. רמ"ח נוער שאל איך הוא החליט להסגיר את עצמו, ענה שאשתו הביאה אותו למשטרה. שאלתי מה פרטים של בעל המספרה, ענה שקוראים לו אחמד, ביקשתי ממנו מס' הטלפון שלו ושאלתי האם הוא נכח באירוע, ענה שלא רוצה לערב אותו שהוא לא יודע כלום שהוא לא ראה כלום. ברשותו אני נכנסתי יחד איתו לפלאפון שלו והוצאתי את מספר של אחמד. שאלתי אותו מתי האירוע דקירה קרה, אמר שב17:00 שאלתי איפה הוא היה כל היום, אמר שהוא בבוקר הגיע לעבודה ועבד במקום, שאלתי האם הוא ראה את הנרצח, אמר שלא ראה אותו. אמר שוב שהוא הגיע לעבודה עבד ואז גריגורי התחיל שוב להתגרות בו והוא דקר אותו. שאלתי איך הם נתפסו בריב היום, ענה שהוא היום התקשר אליו ואמר שאסור לעשות דברים כאלה שהם קיללו אחד את השני ואחרי השיחה היה לו מאויד רע. שאלתי מתי הייתה השיחה, אמר שסביבות שעה 13:00, אמר שהוא הזמין אותו אליו והוא הסכים לבוא אליו, הוא שאל את הנרצח האם הוא מוכן לריב מכות, הוא ענה שכן והוא הגיע למספרה והוא שחט אותו. שאלתי איפה זה היה בדיוק, אמר שזה היה מול המספרה שלו ולא עסק של הנרצח. שאלתי אותו האם השיחות שלו מוקלטות, אמר שלא. שוב אמר כשהנרצח הגיע שוב קילל אותו והוא שחט אותו. שאלתי איפה היה הסכין, ענה בתוך החגורה של המכנס. שאלתי למה היה שם סכין, ענה שהוא ידע שהוא שוב יקלל אותו. שאלתי אותו האם אחמד היה בעבודה היום, ענה שכן. אמר שהוא לא יכול לסלוח לו. רמ"ח נוער שאל האם הוא מצטער על מה שהוא עשה, ענה שלא מצטער בכלל אם תהיה לו הזדמנות לרצוח אותו שוב הוא ירצח אותו שוב. אמר בהמשך שהנרצח כל פעם גידף אותו וקילל אותו, הוא התאפק כל פעם אך הפעם אחרונה לא יכל יותר להחזיק את עצמו. שאלתי האם הוא דיבר עם מישהו על הריב שיום שישי אולי למשפחה, ענה שלא לאף אחד. רמ"ח נוער שאל האם

מישהו ראה שהוא לקח את הסכין, ענה שהוא היה בבית לבד. אמרתי לו שחבל שלא סיפר למשפחה, ענה שאף אחד לא היה יכול להרגיע אותו כי הפגיעה הייתה קשה. "אני ידעתי שאני ארצח אותו". רמ"ח נוער שאל האם אחמד ראה את האירוע, ענה שלא שהוא פשוט בא למקום ורצח אותו. אמר שהנרצח התחיל לצרוח חזק. החשוד מקלל את הנרצח. שוב אמר שהוא התקשר לנרצח, לקח את הפלאפון שלו התחיל לפתוח אותו ע"מ להראות לי את השיחה, אני הבחנתי שהשיחה יוצאת לנרצח הייתה בשעה 17:00 לערך, אמרתי לו שעה, ענה לא הייתה שיחה יותר מוקדמת, עניתי שלא, ענה שלא משנה, הוא רצח אותו וזהו. לא משנה רצח קזיול את הזיול".

דו"ח זה מתמצת במידה רבה את התשאול ואת חקירתו הראשונית של הנאשם עם הגעתו לתחנת המשטרה. בחקירה הראשית והנגדית העדה עמדה נחרצות על כך ש1/ משקף היטב את דרך התנהלותה של החקירה וכי הבהירה הבהר היטב לנאשם והזהירה אותו חזר והזהר כי הוא אינו חייב לומר דבר, כי כל דבר שיאמר עלול להפלילו כי הוא זכאי בטרם מסירת דבריו לייעוץ של עורך דין, אך הנאשם היה להוט לומר לה את אשר על לבו.

יושם אל לב שאין במסמך 1/ ולו אזכור המילה שכרות, או משקה משכר כלשהו מראשיתו ועד אחריתו.

ד. ביום 11.05.20 החל משעה 01:34 מסר הנאשם לחוקר רס"מ אושר הולצמן אמרה נוספת. באמרתו זו (ת8-א-ג) (אמרה, דיסק ותמלול) שנגבתה בראשיתה של היממה שאחרי האירוע, טען הנאשם כי אינו זוכר דבר מהאירוע בשל מחלת האפילפסיה ממנה הוא סובל ואף לא זכר כי נחקר ע"י החוקרת אירנה בר ניב וכן כי אמר לאשתו ובתו כי רצח את המנוח. באמרה זאת חשוב להדגיש לא ציין הנאשם מאומה המזכיר שכרות או נגזרותיה.

ה. ת20/א', ב' וג' היא חקירתו של הנאשם (באמרה, דיסק ותמלול) מיום 21.05.20 בפני החוקר רס"ר נתנאל הושי, שם שמר הנאשם בדבקות על זכות השתיקה באומרו "לפי הרצון של העורך דין שלי אשמור על זכות השתיקה".

ו. עת2/ (על פי סדר העדות בבית המשפט) רפ"ק יאיר רוטמן בתפקידו כקצין הנוער של מרחב איילון, בעת הגעת הנאשם לתחנת המשטרה, שימש באותו לילה קצין תורן. הדו"ח שערך (ת4) משלים את הדו"ח 1/ת באשר לנסיבות אזהרתו של הנאשם על כלל זכויותיו ובו אף תיעוד של דברים שאמר לו הנאשם "בהמשך לקחתי את החשוד לעשן בחוץ שם הוא אמר לי בעברית "זה בן אדם חרא, מגיע לו למות".

ז. בפרק הדין בסמוך, ככל שיהיה צורך בכך, אתייחס לראיות נוספות שהוגשו על ידי התביעה.

הנאשם העיד להגנתו כעד יחיד. עדותו נשמעה במשך שתי ישיבות בסיוע מתורגמנית לשפה הרוסית.

בחקירתו הראשית העיד על היכרותו עם המנוח, היכרות רבת שנים אם כי לא היו חברים (עמ' 49 ש' 26 לפרוט' ישיבת יום 20.02.22). לספור, יומיים טרם המקרה על רקע ההתייחסות למחלת הקורונה, התגלע בינו לבין המנוח ויכוח בו כינה אותו הנאשם "פידראס" שהינה ביטוי מעליב ביותר, קשה ביותר בשפה ובתרבות הרוסית. בעקבות כך סיימו השניים את השיחה, הנאשם עזב את המקום ונסע לביתו. לדבריו **"כשנסעתי הביתה אני הייתי עצוב, נכנסתי לטיב טעם ורכשתי בקבוק רום"** (עמ' 50 ש' 31 לפרוט') וזאת לדבריו אחרי שלא בא אלכוהול אל פיו משנת 2004, אז שימוש באלכוהול הביא אותו אל גירושין וניסיון התאבדות.

ביום ראשון, יום המקרה, עבד עד השעה 12:00 תוך שהוא נמנע מלפגוש את המנוח שמקום עבודתו צמוד למקום עבודתו שלו. בצהרי היום, כאמור, נסע לאכול ארוחת צהריים ואז שתי מחציתו של בקבוק הרום שרכש. שתיית האלכוהול היטיבה לדבריו את מצבו, הוא חזר לעבודה כדי לדבר עם המנוח בניסיון לסיים את הוויכוח בין השניים ואז התקשר אליו **"שיגיע שנשוחח, הוא הגיע"** (עמ' 51 ש' 15 לפרוט'). משלב זה מתאר הנאשם בעדותו את מהלך העניינים כדלקמן:

"ת. התחלתי לדבר איתו שלא צריך לזרוק לאוויר מילים שכאלה. הוא גם הגיע מאותם מקומות כמוני והוא יודע היטב שמילים כאלה זה לא שיחה נורמלית, אבל הוא היה במצב רוח תוקפני מסיבה כלשהי, כל מה שהוא אמר ביום שישי הוא חזר על הדברים. שאלתי אותו 'האם אתה בטוח במה שאתה אומר?' הוא כבר התכוון לעזוב את המקום, ללכת משם, והוא עשה תנועה לא ברורה ואמר 'אני לא חוזר ב'. יש תיק כזה כמו פאוך' שאני מחזיק שם כלי עבודה - יש שם מספרים, ובפאוך' הזה הייתה לי סכין על מנת לנקות את המברשת של הפן שאני עובד איתה. זה היה מאוד לא נוח לנקות את המברשת ובגלל זה החזקתי אותה.
ש. תתאר לנו אותה.

ת. כ-8-9 ס"מ להב, היא כולה עשויה ברזל, באמצע יש שם חור שאוכל להכניס אצבע לתוך, בין הלהב לבין הידית. כ-3 ס"מ רוחב חור, מצד אחד זה חד ומצד שני זה לא חד. כ-18-20 ס"מ כל הסכין כולה. אני אפילו לא הבנתי איך יצא שאני הוצאתי את הסכין כי באותה מידה יכולתי להוציא מספרים.

לבית המשפט:

ש. אחרי שהוצאת אותה מהתיק איפה שמת אותה?

ת. נתתי לו מכה באזור הכתף השמאלית.

ש. עם הסכין או בידים?

ת. באמצעות הסכין.

ש. עם הלהב של הסכין?

ת. כן.

ש. דקרת אותו?

ת. כן.

המשך חקירה:

ש. תמשיך.

ת. דקרתי אותו בסכין, נראה לי שהוא נפל על ברכיו אבל הוא המשיך לקלל, התרומם

והמשיך לקלל, אבל אני כבר הבנתי שעשיתי משהו לא בסדר ועמדתי כל עוד שהוא עזב את המקום.

לבית המשפט:

ש. לאן הוא הלך?

ת. אני לא יודע. היה נראה לי שהוא הלך לצומת.

המשך חקירה:

ת. נכנסתי למספרה, לקחתי את התיק שלי, את הפאוך' עם הכלים הכנסתי לתוך התיק, הלכתי ותפסתי מונית ונסעתי הביתה. כשחזרתי הביתה סיימתי לשנות את חצי הבקבוק שנשאר. התקשרתי לאשתי, נראה לי שגם לבתי, זה הכל. אשתי הגיעה, כמעט הרגה אותי, היא אמרה לי שצריך להגיע למשטרה, אני הסכמתי, נראה לי שגם במונית נסענו. במשטרה אני כבר לא זוכר יותר מה היה, הכל פלאשים. אני לא זוכר."

בהמשך חקירתו הראשית סיפר הנאשם על אוסף הסכינים שברשותו ואמר בתשובה לשאלת בית המשפט (עמ' 53-54 לפרוט'):

"ש. מה חשבת? למה דקרת את גרגורי עם הסכין? למה עשית את זה?

ת. קרוב לוודאי שזאת השפעה של אלכוהול, האלכוהול השפיע וגם המילים שהוא השתמש בהם. זה לא תירוץ להרוג בן אדם, לא סיבה, אבל זה נאמר בצורה כזאת שהביא אותי למצב מאוד לא טוב."

בעמ' 54 לפרוט' אמר הנאשם כי גם בחקירתו ביום האירוע - חקירה שאינו זוכר - "הייתי מאוד שיכור" (ש' 29). בחקירתו הנגדית (החל מעמ' 55 ש' 6 לפרוט' 20.02.22) בתשובה לשאלת התובעת משיב הנאשם תשובת מפתח לדעתי למצבו הנפשי ומחשבתו הפלילית:

"ש. אם לא הכנת שום דבר אז מה קרה בשתי השניות האלה מהרגע שהוא הגיע ועד שדקרת אותו? זה לא שהיה לכם זמן לדבר חמש דקות, הוא מגיע ואתה דוקר אותו.
ת. אמרתי לו שהייתי רוצה שהוא יתנצל, הוא אמר 'אני לא אתנצל'" (עמ' 58 ש' 1 לפרוט').

משנשאל על ידי התובעת לעניין טענת השכרות שלא נטענה בשלב החקירה תשובותיו הן כדלקמן:

ש. גם אחמד סיפר שאחרי שדקרת את גרגורי נכנסת למספרה ואח"כ יצאת משם והלכת 'כאילו לא קרה כלום'. זה מה שאחמד אמר. גם אחמד לא אמר שנראית שיכור או שנדף ממך ריח של אלכוהול, ותסכים איתי שמי ששותה חצי בקבוק של אלכוהול אחרי שלא שנה 16 שנה צריך לראות ולהרגיש עליו שהוא שיכור. מה יש לך להגיד על זה?
ת. אני אלכוהוליסט מקצועי. כל חיי שאני זוכר את עצמי שתיתי.

לבית המשפט:

ש. זו טענה שהיא חרב פיפיות, כי אם זה נכון אז חצי בקבוק לא השפיע עליך ואתה לא יכול לטעון לשכרות. אתה סותר את עצמך בזה שאתה אומר שאתה גם אלכוהוליסט מקצועי וגם שאתה מושפע מהשכרות ולכן דקרת.

ת. הייתי שיכור.

ש. כשאתה שיכור במה זה מתבטא? אנחנו רואים אותך הולך כאחד האדם, לא מתנדנד, אתה הולך כמו אדם רגיל. איך ההשפעה של האלכוהול מתבטאת עליך?

ת. אני הופך להיות אדם רגוע.

המשך חקירה:

ש. רגוע גם מבפנים וגם מבחוץ?

ת. לא. בפנים אני לא.

ש. אני אומרת לך שכשהגעת למשטרה אחרי שסיפרת לחוקר מה קרה, חוקר בשם ארתור שאל אותך אם אתה שתית אלכוהול באותו יום ואתה אמרת ששתית רק 50-60 מ"ג ויסקי וזה היה בבית לפני שאשתך הגיעה ולפני שנסעתם למשטרה, כלומר אחרי הדקירה. רק שיירשם ת/33. מה יש לך להגיד על זה?

ת. אני רוצה לומר שברוסיה אלכוהול מכביד על האשמה.

לבית המשפט:

ש. אז הסתרת בחקירה את העובדה ששתית?

ת. נכון.

המשך חקירה:

ש. אבל בח"ר שלך אמרת שאשתך אמרו לה שיעשו לך בדיקת דם לגילוי אלכוהול ושבסוף לא עשו לך.

ת. לא עשו לי בדיקה.

ש. נכון שלא עשו לך, אבל בעצם אתה לא רצית להסתיר את זה ששתית אלכוהול, אני אומרת לך שאתה לא שתית אלכוהול לפני הרצח, אתה טענת ששתית רק אחרי הרצח כשהגעת הביתה.

ת. לו הייתי שותה אחרי הרצח בקבוק או חצי בקבוק רום הייתי נופל.

ש. מתי?

ת. אם אני אחרי שאני עשיתי שותה בקבוק רום ולבוא במשטרה אני שמה---- [נאמר בעברית].

לבית המשפט:

ש. כששאלו אותך על השתייה והסתרת, אמרת ששתית רק 50-60 מ"ג ויסקי, זה היה רק ביום 11.05, אחרי שדיברת הרבה פעמים עם עו"ד. אתה רוצה להסביר לנו שעו"ד לא אמר לך שבישראל ובסיביר המצב המשפטי שונה לגבי שתיית אלכוהול?

ת. כאן אני לא יודע ולא שאלתי.

ש. לא סיפרת לעו"ד שלך ששתית? זה מאוד חשוב.

ת. זה לא היה העו"ד הנוכחי. אני לא שמתי לעצמי את השאלה לברר את העניין, אני בכלל זוכר אותו במעורפל כשהוא הגיע לשוחח איתי.

ש. מתי עלה לך הרעיון להשתמש בנושא השכרות?

ת. מבקשים ממני לומר אמת, אני דובר אמת.

ש. חוזר על השאלה.

ת. תראו, אני 20 חודש בפנים ואני כבר חשבתי על כל הזוויות.

ש. אז בזמן הזה חשבת על השכרות?

ת. לא, ברור שלא.

המשך חקירה:

ש. מפנה ל-146/ת, הודעה שגובים מאשתך לריסה ביום הרצח כשהגעתם למשטרה, ולריסה

בכלל אמרה שאתה שתית בירה כשהיית בבית, והיום פתאום אנחנו שומעים ממך ששתית

חצי בקבוק רום, אז מה נכון? מי משקר כאן?

ת. גם היא יודעת שברוסיה זה יותר חמור.

ש. זה לא מה ששאלתי, חוזרת על השאלה.

ת. אני אומר ששתיתי רום. מה שלריסה אמרה היא אמרה, אני לא רוצה להשחיר את פניה.

לבית המשפט:

ש. סיימת את כל בקבוק הרום. הוא נשאר בבית? מה קרה עם הבקבוק הריק?

ת. הבקבוק נשאר בבית.

ש. והמשטרה עשתה אצלך חיפוש בבית?

ת. כנראה, אני לא יודע.

ש. אני מניח שאם המשטרה עשתה חיפוש והבקבוק הריק היה בבית הגיוני שהיו מוצאים

אותו.

ת. לאחר מכן אמרתי לעו"ד שלי והיה צריך למצוא צ'ק כי רכשתי בטיב טעם ואני לא יודע

אם הוא מצא או לא.

המשך חקירה:

ש. אבל אני לא מבינה, אתה אומר שאם יגלו ששתית אז חשבת שזה כמו ברוסיה, שזה

מחמיר את האשמה, אז למה שתמצא שהעו"ד יוכיח ששתית רום?

ת. כי החקירות כבר נפסקו, נגמרו" (החל מעמ' 58 לפרוט' 20.02.22).

בהמשך חקירתו הנגדית של הנאשם ביום 03.04.22 שב הנאשם והעיד כי אינו זוכר את אירועי חקירתו הראשונה וכי היה שיכור בעת המעשה ובעת החקירה. תחת לחץ חקירתה הנגדית של התובעת הנאשם מציע הסבר נוסף או אחר למעשהו, "הגנה עצמית" באומרו (מעמ' 55 מ'ש' 30 לפרוט'):

"ת. מה עוד? אני אח"כ בחקירות אני מסביר למשטרה שיש לו סכין גם, יש לו אופנוע קטן, היה

לו סכין שם, האופנוע כל הזמן בחדר של רופא שיניים, כל הזמן, ואני יודע שהוא הרג בן

אדם לפני כמה שנים, שהוא היה במוסקבה [נאמר בעברית]. סיפר לי מספר פעמים שהוא

הרביץ שם למישהו.

ש. מי?

ת. גרגורי, ואני ראיתי שהוא זרק מהקליניקה שלו שלוש פעמים את הלקוחות שלו. אני חשתי

כי הוא בן אדם די חזק, אז עכשיו אין למי להפנות את האצבע המאשימה כי בן אדם נדקר,

אבל הוא היה בן אדם אגרסיבי מאוד, אפשר לשאול על כך את כל השכנים.

ש. אז אתה אומר שגם חששת שלגרגורי הייתה סכין?

ת. כן.

ש. אז למה לאורך כל החקירות שלך לא הזכרת את זה פעם אחת והיום אנחנו שומעים את זה לראשונה?

ת. אמרתי את זה במשטרה.

ש. אני אומרת לך שלא אמרת את זה שחשבת שלגרגורי יש סכין, הכל מוקלט, לא אמרת את זה בחקירה הזו וגם לא בחקירות האחרות שלך שגם הן מוקלטות.

ת. ידע על כך גם עורך הדין שלי וגם עורך הדין הראשון.

לבית המשפט:

ש. למה אתה מספר לנו את זה עכשיו שלגרגורי בתוך הקליניקה היה אופנוע ובתוכו סכין?

ת. כי גם אני פחדתי ממנו.

המשך חקירה:

ש. בדיון הקודם ראינו את התיעוד של הרצח, כשראינו את הרגע שבו גרגורי הגיע למספרה ופגש אותך שאלתי אותך מה אנחנו רואים והשבת 'את גרגורי. הוא עומד ומקשיב'. גם לא ראינו בצילום שגרגורי עושה משהו, להיפך - אחרי שיחה ביניכם של פחות מדקה גרגורי מסתובב ללכת מהמקום, אתה סובבת אותו אליך ודקרת אותו בחזה.

ת. אני רוצה לראות עוד פעם [נאמר בעברית].

ש. אני אראה לך. מה יש לך להגיד על זה?

ת. אני רוצה לראות עוד פעם [נאמר בעברית].

ש. מקרינה את הסרטון.

ת. [צופה], עמדנו, שוחחנו, הוא המשיך לקלל אותי.

ש. אז תסכים איתי שלא חששת משום סכין, הוא בא ללכת, אתה פשוט קראת לו, הוא הסתובב ודקרת אותו.

ת. אני לא אמרתי שהייתה לו סכין.

ש. אבל גם לא חששת שיש לו סכין.

ת. אני יודע שהיה לו [נאמר בעברית].

משנשאל הנאשם ע"י באת כוח המדינה על כך ש"הזמין" את המנוח למפגש ביניהם כדי לרוצחו ולא על מנת לשוחח עמו ולשמוע התנצלות כן השיב (מעמ' 60 לפרוט' 20.02.22):

"ש. אני אומרת לך שכשהתקשרת למנוח כדי להזמין אותו למספרה המנוח היה אצל בוריס ובוריס שמע את השיחה שלכם. בוריס אמר ששמע שאתה אומר למנוח 'בוא לפה' בקול עצבני וחזק. לא הזמנת אותו כדי להתפייס. מה יש לך להגיד על זה?

ת. כשהוא היה כאן בבית המשפט הוא לא אמר את זה.

ש. הוא אמר את זה במשטרה והגשנו את זה לבית המשפט.

ת. הוא שמע את זה באוזניו?

ש. כן.

ת. מה, כשגרורי שוחח איתי הוא שם על רמקול?

לבית המשפט:

ש. אם אתה רוצה לברר אם הוא מוכן להתנצל או לא, אמרת שרצית לפגוש אותו, למה לא

שאלת אותו בטלפון אם הוא מוכן להתנצל? למה קראת לו 'בוא לפה'?

ת. הוא אמר לי את זה מול העיניים וכך הוא גם היה צריך להתנצל.

המשך חקירה:

ש. מה יש לך להגיד על זה שבוריס שמע באוזניו שאתה הזמנת את גרגורי ואמרת לו 'בוא

לפה' בקול עצבני וחזק? לא נשמעת כמו מישהו שרוצה ליישר את ההדורים.

ת. אין לי מה לענות, אני לא יודע".

עוד לעניין כוונת הקטילה השיב הנאשם לשאלות שנשאל כדלקמן:

"ש. בח"ר אמרת שאחרי שדקרת את גרגורי שכבר הבנת שעשית משהו לא בסדר, אח"כ אמרת

שאתה יודע שלהכניס סכין לתוך בשר של בן אדם חי זה מאוד לא טוב - למה לא הגשת לו עזרה אם

רק התכוונת לכתף וראית שהוא מתמוטט ומדמם?

ת. כי הוא עזב.

ש. ולא יכולת ללכת אחריו או להתקשר לאמבולנס?

ת. זה טעות שלי [נאמר בעברית].

לבית המשפט:

ש. הרי ראית לאן המנוח הולך, ראית שהוא נכנס למספרה השנייה, היית צריך לבוא לשם ולהגיד

לאנשים שיעזרו.

ת. לא ראיתי.

המשך חקירה:

ש. אני אומרת לך שאתה רצית להרוג את המנוח, רצית שהוא ימות וגם אמרת את זה במשטרה.

ת. לא, לא רציתי. אף אחד לא רוצה להרוג בן אדם.

ש. אבל אמרת במשטרה שאתה רוצה להרוג אותו.

ת. הייתי מאוד שיכור, לא הבנתי מה אני בכלל אומר שם".

8. דיון

א. שלא כמקובל אקדים תוצאה ומסקנה לשורה התחתונה ובטרם אפתח הדיון בראיות ובטענות שבאו

בפנינו, אקבע קטגורית כי התביעה עמדה בנטל הראיות ונטל השכנוע, מעבר לכל ספק סביר, כי

הנאשם אשם בעבירה אשר יוחסה לו בכתב האישום, עבירת רצח בנסיבות מחמירות על פי סעיף

300א(א)(1) לחוק העונשין.

לאחר תכנון ולאחר הליך ממשי של שקילה וגיבוש החלטה להמית, בקור רוח גרם הנאשם בכוונה למותו של

המנוח בשל כעסו עליו בשל כך שכינה אותו "פידראס" ביום שישי 08.05.20. את המעשה עשה ביום ראשון 10.05.20 בסמוך לשעה 17:09 ליד המספרה בה עבד בבת-ים.

כעולה ונצפה באופן ברור ומפורט בסרטונים ת/111ג', ת/114ד' ות/112 וללא שהדבר יוכחש על ידי הנאשם, שלף הוא סכין כשפניו מול פני המנוח ודקרו דקירה אחת בחזה משמאל, דקירה שחדרה לחדר השמאלי של לב המנוח והמיתה אותו.

ב. לתוצאה זאת ניתן ויש להגיע בשתי דרכים, האחת; קביעה כי אמרתו בחקירה של הנאשם העולה מת/1 ומת/2, ב-ו-ג קבילה כראיה לתוכנה וכך הנני מוצא שיש לקבוע ובתוספת "דבר מה" לחיזוקה. "דבר מה" ואף מעבר לכך המצוי לרוב בצבר הראייתי שהוצג בפניו ויפורט להלן.

הדרך האחרת היא הגעה למסקנה זהה תוך התעלמות מהודאת הנאשם במחשבה הפלילית שליוותה את מעשהו. אף ללא הודאת הנאשם, עולה מדרך התנהלותו של הנאשם בחקירה, מעדותו בפניו בבית המשפט, התנהגותו ומעשיו עובר ואחרי דקירתו של המנוח וראיות נוספות שאפרט, כי התכוון להורגו וזאת לאחר שחשב, שקל ותכן את המעשה במשך ימי השישי והשבת מיום 08.05.20 בואכה יום ראשון, יום הרצח.

ג. בנוסף הנני ממליץ לחברי למותב לדחות את טענת הנאשם, טענה כבושה שהועלתה לראשונה בתשובת הסיגור לכתב האישום, הטענה כי הנאשם היה במצב של שכרות עובר ובעת ביצוע המעשה ובעת מסירת ת/2 לחוקרת ואת טענת ההתגרות הדחוקה שהעלה בתשובתו לאישום וכך אף את טענת "ההגנה העצמית" שהעלה הנאשם עצמו בחקירתו הנגדית על דוכן העדים באומרו, כי חשש שהמנוח נושא עמו סכין וכי הוא מהווה איום כלפיו.

ד. בסרטונים שהוצגו בפניו ת/111ג', ת/114ד ות/112 נראה הנאשם מגיע לזירת הרצח, בצעדים בטוחים, נחוש. הוא מתקשר אל המנוח ודורש ממנו להגיע אל זירת האירוע ולפני כן אף מברר עם מעסיקו אחמד האם ראה במקום את המנוח. משנפגש הנאשם עם המנוח הם משוחחים זמן קצר וכשהאחרון פונה ללכת ולעזוב את המקום, הנאשם שולף סכין (שעה 17:10), דוחף את המנוח ביד שמאל, ובידו הימנית דוקר את המנוח דקירה אחת בליבו. משנופל המנוח וקם, הנאשם עוזב את המקום, ואת המנוח, בקור רוח וחוסר אכפתיות ואדישות לגורלו של הנדקר. אחר המעשה מתקשר הנאשם ומדבר טלפונית עם אנשים שונים, ביניהם אשתו לריסה, אליה הוא מתקשר בסמוך (אמרתה ת/146א עמ' 2 ש' 31, עמ' 3 ש' 23 ועוד) ומודיע לה "אני רצחתי את גרישה...".

ה. לא אשת הנאשם, לא אחמד מעסיקו (אמרותיו ת/149-ת/154 ועדותו בבית המשפט) ולא אחרים הבחינו בהתנהגות חריגה של הנאשם לפני המעשה או אחריו.

באמרתו ת/150 תיאר סעדה אחמד (גליון 4 ש' 73) את התנהגות הנאשם לפני האירוע, ואמר "הוא נכנס דיבר איתי שאל אותי אם ראיתי אותו (את המנוח - ר.ב.י) ואז יצא לכניסה, אתה יודע התנהגות יומית

רגילה הוא נכנס ויוצא רגיל אני לא זוכר".

כך תיאר העד אחמד את התנהגות הנאשם אף לאחר המעשה בהשיבו בגליון 3 ש' 52 באותה אמרה:

"שאלה: מה אותו סרגיי עשה אחרי שאתה יצאת מהעסק?"

תשובה: אני חזרתי לחנות שלי וראיתי אותו הולך כאילו לא קרה כלום..."

1. טענת השכרות של הנאשם כאמור הושמעה לראשונה בבית המשפט בשלב המענה לכתב האישום. סיפור רכישת בקבוק הרום ושתייתו עלה לראשונה במשפט. כך טענת הנאשם כי עשה שימוש בסכין אשר היה דרך קבע בפאוך' או תיק שנשא לצרכי עבודה - שלוש הטענות כבושות הן. לגרסה כבושה נקבע בפסיקה (ע"פ 1464/21 ארטיים קפוסטין נ' מדינת ישראל (11.09.22)):

"הכלל הוא כי "בהערכת גרסה כבושה של נאשמים מתחייבת זהירות מיוחדת. ומשקלה של גרסה כבושה הוא מועט ביותר, ככלל, אלא אם כן נתן הנאשם הסבר מניח את הדעת לכבישה" (יניב ואקי דיני ראיות כרך א 381 (2020)). בענייננו, משקלן של גרסאותיו הכבושות של המערער נמוך אף יותר, מפני שנמסרו רק לאחר שהוצגו לו בחקירותיו במשטרה ראיות מפלילות נגדו שנמצאו בזירה (ראו חוות דעתי בע"פ 5995/21 אלחסנה נ' מדינת ישראל, פסקה 23 (16.06.2022); וכן השוו: ע"פ 10477/09 מובארק נ' מדינת ישראל, פסקה 30 (10.04.2013); ע"פ 7007/15 שמיל נ' מדינת ישראל, פסקה 33 (05.09.2018))."

יצוין שמעסיקו של הנאשם שאמרותיו הוגשו בהסכמה והועד בבית המשפט לא אישר את דברי הנאשם בעדותו בפנינו (עמ' 51 מש' 28 לפרוט' 20.02.22) לפיהם:

"יש תיק כזה כמו פאוך' שאני מחזיק שם כלי עבודה - יש שם מספריים, ובפאוך' הזה הייתה לי סכין על מנת לנקות את המברשת של הפן שאני עובד איתה. זה היה מאוד לא נוח לנקות את המברשת ובגלל זה החזקתי אותה"

ואף לא התבקש לאשרה על ידי ב"כ של הנאשם בחקירתו הנגדית. למעשה באמרותיו התפלא הוא לשמוע על קיומן של סכינים מסוג הסכינים שהיו ברשות הנאשם במספרתו (ת/154 והתצלומים המצורפים לה) ואף אם החזיק הנאשם בעבודתו אצלו דרך קבע פאוך' לנשיאת כלים לא ידע לומר (ת/154 עמ' 4 מש' 68, ת/151 גליון 2).

כך גם לא התרשם אחמד, המעסיק, שהנאשם היה מצוי תחת השפעת אלכוהול ולא הריח ריח אלכוהול ואזכיר כי אחמד היה האדם האחרון שפגש ודיבר עם הנאשם בטרם פגע במנוח.

ז. ניסיונו של הנאשם לחלץ עצמו מהמצב אליו נקלע ובכל דרך, נלמד אף מהטענה הכבושה שהעלה בסיפא לחקירתו הנגדית על חששו מן המנוח (מעמ' 55 ש' 30 לפרוט' שצוטט לעיל). טענה זו לא בא לה זכר לא באמרותיו בחקירה, לא בתשובתו לכתב האישום ואף לא בחקירתו הראשית של הנאשם והיא טענת כזב.

ח. עמדתי לעיל על דבריו של הנאשם בחקירתו הנגדית בבית המשפט עמ' 58 ש' 1 "אמרתי לו שהייתי רוצה שהוא יתנצל. הוא אמר אני לא אתנצל". משפט זה אמר הנאשם בתשובה לשאלת התובעת "אם לא הכנת שום דבר אז מה קרה בשתי השניות האלה מרגע שהוא הגיע ועד שדקרת אותו. זה לא שהיה לכם זמן לדבר חמש דקות, הוא מגיע ואתה דוקר אותו".

הנני סובר שזאת תמצית האירוע. הנאשם מגיע עם סכין מביתו, מברר את מקומו של המנוח, קורא לו כעוס בטלפון ומשהם נפגשים דורש ממנו להתנצל ומשזה לא עושה כן ומסתובב ללכת, קם הנאשם עליו ודוקר למוות. המעשה כה פשוט וכה מחריד ומעיד על מצבו הנפשי של הנאשם והרצון להמית, כאלף עדים.

ט. אין ליתן כל אומן בגרסאות הנאשם שהיה שיכור, כי פחד מהמנוח או חשש ממנו וכי השתמש בסכין עבודה שנשא עמו - כל אלה הן כאמור גרסאות כבושות, שקרים שהנאשם בדה, בצר לו, בהבינו את מצבו המשפטי.

עוד לענין גרסתו השקרית של הנאשם ניתן ללמוד מהתנהלותו בחקירה ובמשפט. באמרתו השנייה בחקירה ת/8 טען כי אינו זוכר דבר שהתרחש באירוע בשל מחלת האפילפסיה ממנה הוא סובל. זיכרונו שב אליו למרבה הפליאה בעדותו בבית המשפט שם זכר לספר את גרסתו לאירוע לפרטי פרטים.

גרסתו של הנאשם אפוא הייתה פתלתלה, כבושה, לא קוהרנטית, ומותאמת לנסיבות החקירה והמשפט בהתאם להתפתחותם ורצופה שקרים.

עסקינן בשקרים בעניינים מהותיים, שקרים ברורים, חד משמעיים בעניינים הרלוונטיים למשפט כאלה הנכנסים בגדרם של הדברים שאמר בית המשפט העליון בע"פ 5705/20 פלוני נ' מדינת ישראל (25.08.22):

"ראשית ועיקר, שקריו של המערער במקרה דנן עונים לדרישת הסיוע. בספרות המשפטית מוסברת התכלית לכך:

"ההצדקה לכך טמונה בהנחה כי שקרי נאשם נובעים מתחושת אשם ומניסיון מצד הנאשם להרחיק עצמו ממעשה העבירה [...] כוחם הראייתי של השקרים מותנה בהיעדרו של הסבר סביר, שניתן על ידי הנאשם לאותם שקרים". (יניב ואקי דיני ראיות כרך ג', עמ' 1486-1487 (2021)).

בפסיקה נקבעו מספר תנאים מצטברים, אשר בהתקיימם, שקרי נאשם עשויים לשמש סיוע לראיות התביעה: על השקרים להתייחס לעניין מהותי, ולא לעניין שולי; על השקרים להיות

ברורים וחד-משמעיים; על השקרים להיות מוכחים באמצעות עדויות עצמאיות ולא מתוך העדות הטעונה סיוע; השקרים קשורים לעבירה שעליה מסוב המשפט; השקרים נאמרו בכוונה לסלף את האמת (ראו לעניין זה: ע"פ 814/81 אל שבאב נ' מדינת ישראל, פ"ד לו(2) 826, 833 (1982); ע"פ 557/06 עלאק נ' מדינת ישראל, פסקה 28 (11.04.2007); ע"פ 2854/18 משה נ' מדינת ישראל, פסקה 63 (27.08.2019)).

י. עוד לטענת השכרות, אותה העלה הנאשם, אוסיף שאף שאשתו של הנאשם ובתו אלכסנדרה באמרותיהן אומרות, כי התרשמו משיחותיהן הטלפוניות עם הנאשם לאחר מעשה שהיה "מסטול" אין הן אומרות שהיה שיכור. הנאשם אמר שאינו שותה מזה שנים ארוכות ואף הן אישרו זאת.

את סייג השכרות צריך היה הנאשם להוכיח והדין לעניין סייג זה הוא כי לא די לו לנאשם כי יטען או אף יוכיח (ברמה של יצירת ספק סביר) כי שתי משקה אלוהולי ואף בזה לא עמד הנאשם בתיקו.

לטענת השכרות שהעלה הנאשם והחובה לדחותה אפנה לע"פ 1464/21 עניין ארסיום קפוסטין שהוזכר לעיל, מקרה בנסיבותיו ובטענות הנאשם מתאים ככפפה ליד לתיק המונח בפניו, שם נאמר החל מעמ' 19 לפסק הדין:

"שאלת שכרותו של המערער בענייננו עלתה בפסק דינו של בית המשפט המחוזי מספר פעמים, הן בבחינת אחריותו הפלילית של המערער והן לעניין קביעת העונש. אף סנגורו של המערער חזר וטען בסוגיה זו בערעור. משכך ראיתי להפנות את הזרקור לעניין זה ולהעמיד את הדברים על דיוקם.

סעיף 34ט לחוק העונשין הדין בדוקטרינת השכרות קובע כך:

"(א) לא יישא אדם באחריות פלילית למעשה שעשה במצב של שכרות שנגרמה שלא בהתנהגותו הנשלטת או שלא מדעתו.

(ב) עשה אדם מעשה במצב של שכרות והוא גרם למצב זה בהתנהגות הנשלטת ומדעת, רואים אותו כמי שעשה את המעשה במחשבה פלילית, אם העבירה היא של התנהגות, או באדישות אם העבירה מותנית גם בתוצאה.

(ג) גרם אדם למצב השכרות כדי לעבור בו את העבירה, רואים אותו כמי שעבר אותה במחשבה פלילית אם היא עבירה של התנהגות, או בכוונה אם היא מותנית גם בתוצאה.

(ד) בסעיף זה, "מצב של שכרות" - מצב שבו נמצא אדם בהשפעת חומר אלוהולי, סם מסוכן או גורם מסמם אחר, ועקב כך הוא חסר יכולת של ממש, בשעת המעשה, להבין את אשר עשה או את הפסול שבמעשהו, או להימנע מעשיית המעשה.

(ה) סעיפים קטנים (א), (ב) ו-(ג) חלים גם על מי שלא היה חסר יכולת כאמור

בסעיף קטן (ד), אך עקב שכרות חלקית לא היה מודע, בשעת מעשה, לפרט מפרטי העבירה.

הוראת סעיף 34ט(א) לחוק קובעת כי אין לייחס לאדם אחריות פלילית למעשה שנעשה תוך כדי "שכרות שנגרמה שלא בהתנהגותו הנשלטת או שלא מדעתו". לצד זאת, סעיף 34ט(ב) מרחיב את האחריות הפלילית בהתייחסו לאדם הבוחר להיכנס למצב של שכרות מרצונו החופשי. מצב של שכרות מוגדר בסעיף 34ט(ד) לחוק במצב בו נמצא אדם תחת השפעת חומר אלקוהולי, ובעקבות זאת "הוא היה חסר יכולת של ממש בשעת המעשה, להבין את אשר עשה או את הפסול שבמעשהו, או להימנע מעשיית המעשה".

מעיון בחומר הראיות בענייננו עולה, כי המערער לא עמד בנטל הראיה להוכיח שבעת מעשה הרצח הוא היה חסר יכול של ממש להבין את מעשיו או את הפסול שבמעשיו, בהתאם להגנת השכרות, כפי שיפורט להלן.

בחקירותיו הרבות במשטרה המערער לא ציין כי היה שיכור, למעט אמירה חד פעמית בנושא זה באחת מחקירותיו (מוצג ת/55), כאשר אמר שאינו זוכר מה אמרה אמו כאשר קיללה, מאחר שהיה שיכור. בענייננו, נקבע כי רק שוטר אחד, מכלל השוטרים שפגשו בית המשפט, ציין שהוא היה "טיפה סהרורי", ושני שוטרים נוספים ציינו את הריח שנדף ממנו. מנגד, מרבית השוטרים שהגיעו לבית המערער, או שחקרו אותו בסמוך לאירוע, לא ציינו התנהגות כלשהי המעידה על שכרות, כגון דיבור לקוי או הליכה כושלת, ומתוך התשואל שנערך לו ומחקירתו הראשונה עלה שהמערער ענה תשובות לגופו של עניין. לכך יש להוסיף כי מדובר בית המשפט שקיימות ראיות לכך שהיה רגיל בשתיית אלקוהול, ויש להניח כי אף למנהג זה היה קשר למידת השפעתו של האלקוהול עליו בעת האירוע (השוו: ע"פ 2454/02 טיקמן נ' מדינת ישראל פסקה 13 (12.12.2005)).

עם זאת, אף אם לא היה ממצא לפיו בדמו של המערער היה ריכוז גבוה של חומר משכר, הדבר לא היה מוביל בהכרח למסקנה כי הוא פעל במצב של שכרות, כפי הגדרת מונח זה בחוק (ראו: ע"פ 10800/04 רומנצקו נ' מדינת ישראל פסקה 11 (18.09.2006)). לא די בכך כי הטוען לשכרות יוכיח כי שתה אלקוהול או כי היה תחת השפעת אלקוהול, אלא עליו להוכיח את השפעת החומר המשכר בעת ביצוע העבירה ואת הקשר הסיבתי בין החומר המשכר לבין ביצועה (ראו מיני רבים, ע"פ 3243/95 צאלח נ' מדינת ישראל, פ"ד נב(1) 769, 785 (1998); ע"פ 6679/04 סטקלר נ' מדינת ישראל, פסקה 52 (11.05.2006)).

בענייננו, התנהגותו של המערער לאחר האירוע מלמדת דווקא כי לא היה כה שיכור עד כי לא יכול היה להיות מודע למעשיו ולמשמעותם. כך, המערער היה פיכח מספיק להתקשר למוקד 100 של המשטרה, למסור את שמו, את מספר תעודת הזהות שלו, את כתובתו, וכן מסר פרטים על מקום מגוריה של המנוחה; כן ידע להתקשר באופן מיידי לאחותו ולבת זוגו; בשיחה עם האחרונה, הוא דיבר עניינית והתלונן על מעשיה של אמו בדירתו, ואף הביע חשש שיחשדו בו שהוא זה שפגע בה (מוצג ת/7א); והמערער אף ידע לומר לשוטר שערך לו את התשואל הראשוני כי לא ימצא דנ"א של אמו על בגדיו. בעובדות אלה יש כדי לשפוך אור על מידת צלילותו של המערער בעת האירוע, ולאחריו.

לאור האמור לעיל, אני מקבל את קביעתה של הערכאה הדיונית כי בהתאם לתשתית הראייתית שהוצגה בענייננו, המערער לא פעל בשכרות בעת שפגע באמו, ודין טענותיו ביחס לתחולת סייג

השכרות או סייג השכרות החלקית - להידחות.

כפועל יוצא מכך, לא יחול בענייננו אף סעיף 301ב(ג) לדין החדש, הקובע כי:

"על אף האמור בסעיפים 300 ו-301א, מי שכרם למותו של אדם ורואים אותו כמי

שעשה את המעשה באדישות לפי סעיפים 34א(1), 34ט(ב) או 34יד(ב) רישה, דינו

- מאסר עשרים שנים" (ההדגשה הוספה - י' א').

שעה שנקבע, ובדין, כי אין המערער נכנס בגדרי הגנת השכרות שבחוק, אין לקבוע כי מדובר בענייננו בהמתה בנסיבות של אחריות מופחתת, לפי סעיף 301ב(ג) האמור. בעניין זרסנאי, הדגשתי כי סעיף זה יחד עם סעיף 34ט לחוק העונשין, מהווים הסדר ממצה באשר לאחריות הפלילית של אדם שביצע את העבירה תחת השפעה מלאה או חלקית של חומר משכר, ובאשר למידת העונש הראוי לו, וכי אין להקל הקלה נוספת בענייננו של מי שלא נכנס בגדרי הוראה זו (ע"פ 7722/19 זרסנאי נ' מדינת ישראל פסקאות 23, 27 (19.04.2021)).

בע"פ 3879/21 טדסה סלומון נ' מדינת ישראל ואח' (10.08.22) צוין:

במרוצת השנים, בית משפט זה קבע רשימה לא סגורה של מבחנים ראייתיים בהם ניתן להסתייע כדי להכריע בדבר מודעותו של הנאשם למעשיו, אם לאו, בהתאם לדרישות "הגנת השכרות" בין היתר, פעולות שביצע הנאשם לפני המעשה, במהלכו, ולאחריו; מידת הסתברות תוצאת מעשיו; הצהרות הנאשם בסמוך למעשה; עדויות הנוכחים בשעת המעשה ובסמוך אליו, וכיוצא באלה (ע"פ 6679/04 סטקלר נ' מדינת ישראל, פסקה 63 (11.05.2016); ע"פ 7701/14 אל טייב נ' מדינת ישראל, פסקה 20 (16.05.2016)).

לבסוף, יודגש כי הוכחת הדרישות להתקיימות סייג "הגנת השכרות" מוטלת על כתפי המבקש לבוא בגדרה, והרף להוכחתו של סייג זה גבוה מאוד (עניין מחאג'נה, פסקה 14).

הנה כי כן בחינת המקרה דנן על פי כל המבחנים הראייתיים שצוינו בעניין טדסה נמצא שאין הם מצביעים שהנאשם פעל בחסות סייג השכרות.

יא. טענה מרכזית בהגנתו של הנאשם היא, כאמור, הטענה כי פעל כפי שפעל בשל התגרותו של המנוח, התגרות אשר הגיעה לרמה המצדיקה קביעה, כי הנאשם התקשה במידה ניכרת לשלוט בעצמו וכי בנסיבות העניין היה בקושי זה כדי למתן את אשמתו.

ראשון אחזור ואפנה לדברי הנאשם בחקירתו הנגדית אותם ציינתי "אמרתי לו שהייתי רוצה שהוא יתנצל. הוא אמר אני לא אתנצל". מילים אלה שאמר הנאשם בהקשר ההתגרות מוכיחות שהנאשם הגיע מוכן ודרך למפגש עם המנוח ביום ראשון, יום הרצח, בשל הדברים שאמר לו המנוח ביום שישי ובהינתן עובדה זו ממילא טענת ההתגרות מאבדת מכוחה.

תנאי לתחולת האחריות המופחתת בשל ההתגרות כאמור בסעיף 301ב(1) ש"המעשה בוצע בתכופ לאחר התגרות". חלפו יומיים אפוא, בין ההתגרות הנטענת לבין התגובה לה.

בנוסף לכך בית משפט ישראלי, כך אומר בוודאות, יתקשה עד מאוד לקבל את דרישות ההתגרות הסובייקטיבית והאובייקטיבית הנדרשת בדין (גם לאחר תיקון 137 לחוק העונשין כפי שאפנה בסמוך) באמירת "קללה" או "עלבון" מילולי קשה ככל שיהיה.

לא ניתן לקבל שבשל אמירת העלבון "פידראס" התקשה הנאשם (סובייקטיבית) במידה ניכרת לשלוט בעצמו ובוודאי לא ניתן לומר אובייקטיבית כי יש בעלבון זה כדי למתן את אשמתו של הנאשם ברצח המנוח.

לאחרונה קיבל בית המשפט העליון טענת התגרות של נאשם בע"פ 640/21 סלמאן עאמר נ' מדינת ישראל (07.07.22), המעשה שם התרחש בטרם נכנס לתוקפו תיקון 137 לחוק, אך נאמרו בו אמירות החשובות למקרה דנן:

"לענייננו, ניתן לקבל השראה מהעבירה של המתה בנסיבות של אחריות מופחתת על פי הדין דהיום, לפי סעיף 301ב(1) לחוק הקובע כלהלן:

המתה בנסיבות של אחריות מופחתת

301ב. (א) [...]

(ב) על אף האמור בסעיפים 300 ו-301א, הגורם בכוונה או באדישות למותו של אדם באחת מהנסיבות המפורטות להלן, דינו - מאסר עשרים שנים;

(1) המעשה בוצע בתכוף לאחר התגרות כלפי הנאשם ובתגובה לאותה התגרות, ובלבד שמתקיימים שניים אלה:

(א) בעקבות ההתגרות הנאשם התקשה במידה ניכרת לשלוט בעצמו;

(ב) יש בקושי האמור בפסקת משנה (א) כדי למתן את אשמתו של הנאשם, בשים לב למכלול נסיבות העניין;

[...]

בדומה לעונש בגין עבירת ההריגה, גם על פי ההסדר החדש, העונש הוא 20 שנות מאסר. ההסדר החדש משלב אלמנטים סובייקטיביים ("הנאשם התקשה במידה ניכרת לשלוט בעצמו") ותנאים נורמטיביים-אובייקטיביים ("בתכוף", "התגרות", "למתן את אשמתו") והכל "בשים לב למכלול נסיבות העניין" (להרחבה על אודות ההסדר החדש ראו פסק דינו של השופט י' אלרון בע"פ 1130/19 שווא נ' מדינת ישראל, בפסקאות 27-30 (27.12.2020)). ההסדר החדש זונח את מבחן "האדם הסביר" שזכה לביקורת, וקובע במקומו מבחן חלופי המשלב בין המבחן האובייקטיבי לסובייקטיבי, כאשר הביטוי "למתן את אשמתו של הנאשם" כמוהו כרקמה הפתוחה, והוא מאפשר לבית המשפט לשקול ולשקלל את כל הנסיבות הרלוונטיות בכל מקרה ומקרה".

ובמקום אחר בפסק הדין (עמ' 27-26) נאמר:

"הקנטור:הנטל להוכחת היסוד השלילי של היעדר קנטור מוטל על התביעה, למרות שמהותית, מדובר במעין הגנה או סייג מפני הרשעה בעבירת רצח בכוונה תחילה (ראו,

לדוגמה, ע"פ 402/87 מדינת ישראל נ' גנדי, פ"ד מב(3), 383, 389 (1988). כידוע, הרכיב של קנטור כולל שני יסודות מצטברים: יסוד סובייקטיבי ויסוד אובייקטיבי. המבחן הסובייקטיבי הינו "האם ההתנהגות המקנטרת השפיעה בפועל על הנאשם עד כדי לגרום לאיבוד שליטתו העצמית, כך שביצע את המעשה הקטלני בלי לחשוב על תוצאת מעשהו" (ראו, מני רבים, ע"פ 396/69 בנו' מדינת ישראל, פ"ד כד(1), 561, 579 (1970)). המבחן האובייקטיבי בוחן אם אדם מן היישוב עשוי, בהיותו נתון במצבו של הנאשם, לאבד את השליטה העצמית ולהגיב בדרך בה הגיב הנאשם (ראו, מני רבים, ע"פ 8332/05 איסקוב נ' מדינת ישראל (26.07.2007); דנ"פ 1042/04 ביטון נ' מדינת ישראל (27.11.2006); ע"פ 6917/06 חרמאן נ' מדינת ישראל (01.09.2008)).

ודוק: היסוד האובייקטיבי הוא נורמטיבי-ערכי ודרכו יוצק בית המשפט סטנדרט של התנהגות למידותיו של "אדם מן היישוב". בית המשפט אינו עורך סקרים ואינו בוחן כיצד הישראלי המצוי או הממוצע היה נוהג בסיטואציה מושא הדיון, אלא קובע את רף ההתנהגות של "הישראלי הראוי", בבחינת בלם ערכי-מוסרי שנועד לקבוע בציבור נורמה של התנהגות נוכח הערך העליון של קדושת החיים. לא יפלא אפוא כי בכל המקרים בפסיקה שבהם נקבע העדר קנטור, הסיבה לכך הייתה אי התקיימות היסוד האובייקטיבי-נורמטיבי. ככל שידעתי מגעת, וכך השיבה גם המדינה בתשובה לשאלתי בדיון, אין תקדים למקרה שבו הוכר היסוד האובייקטיבי של קנטור. ככל שקיים תקדים כאמור, הרי שמדובר במקרה נדיר שבנדירים."

יב. בא כוחו של הנאשם הפנה ובצדק לעובדה שהנאשם דקר את המנוח דקירה אחת ולא יסף. משכך ביקש לומר שלא הוכחה כוונתו של הנאשם לקטול את המנוח ולא היא.

הדקירה הייתה בצד שמאל של חזה המנוח, שם ליבו של אדם. לא הייתה מחלוקת עובדתית ששם הייתה הדקירה אף כי לדברי הנאשם בעדותו (הכבושים גם הם) כיוון לכתפו של המנוח.

ככל שצריך היה להוכיח שהפגיעה הייתה בליבו של המנוח אפנה לת/86 (תמונת הגופה), ת/123 חוות הדעת של המכון לרפואה משפטית וראיות נוספות. בסיכומיה מפנה התביעה לפסיקת בית המשפט העליון בע"פ 5964/13 פרץ נ' מדינת ישראל (01.06.15), ע"פ 2760/14 אוהיון נ' מדינת ישראל (07.10.15) מקרים בהם תוך הסתמכות על חזקת הכוונה הורשעו נאשמים ברצח שבוצע באמצעות דקירה בודדת בה אדם דוקר את רעהו בחזה קיימת הנחה שהתכוון להמיתו וניתן להרשיע ברצח גם על סמך דקירה בודדת.

בע"פ 5363/20 יאיר פרץ נ' מדינת ישראל (11.07.22) נבחנה הסוגיה בראי הדין לאחר תיקון 137 לחוק העונשין. יצוין ששם טען המערער כי ביקש רק לפצוע את המנוח וכיוון את הסכין לכתפו או לזרועו.

בע"פ 6812/16 פלוני ואח' נ' מדינת ישראל (30.07.18) נאמר:

"באחד המקרים בהם הורשע אדם ברצח בעקבות מארב מתוכנן שבמהלכו נדקר הקרבן למוות,

נזדמן לי לומר את הדברים הבאים, היפים לענייננו:

"נעיצת סכין בחזהו של אדם, מקימה את החזקה של 'הנחת הכוונה' או 'חזקת הכוונה', שהיא חזקה עובדתית לפיה אדם מתכוון לתוצאות הטבעיות של מעשיו (ראו, לדוגמה, עניין ספרונוב פסקה 39 והאסמכתאות שם). מוות כתוצאה מדקירה היא תוצאה הנובעת באופן טבעי מדקירה בחזה: 'כידוע, פגיעה באיזור רגיש בגופו של הקורבן עשויה להוות אינדיקציה לקיומה של כוונה להמית, אף כאשר מדובר בפגיעה אחת בלבד' (ע"פ 288/01 כלב נ' מדינת ישראל, פ"ד נז(5) 377, 365 (2003)). משכך, מקום בו אדם דוקר את רעהו בחזה קיימת הנחה שהתכוון להמיתו וניתן להרשיע ברצח גם על סמך דקירה בודדת (השוו: ע"פ 6671/01 וחידי נ' מדינת ישראל, פ"ד נז(5) 76, 95-96 (2003); ע"פ 10179/01 ג'בארין נ' מדינת ישראל (15.07.2019); דנ"פ 6680/09 בסעוד נ' מדינת ישראל (05.10.2019); ע"פ 2202/08 בסעוד נ' מדינת ישראל, פסקה 41 והאסמכתאות שם (2012)). בחזקה זו יש כדי להעביר את הנטל לסתור לשטחו של הנאשם, ועליו לעורר ספק סביר באמצעות הסבר מתקבל על הדעת וראיות נוגדות כדי ליטול מחזקת הכוונה את כוחה (ע"פ 3126/96 עמיר נ' מדינת ישראל, פ"ד נ(3) 638, 649 (1996). במקרה דנן, המערער ארב למנוח ודקר אותו, ועליו הנטל להראות כי לא התכוון לדקור אותו למוות" (ע"פ 5964/13 שלום פרץ נ' מדינת ישראל, פסקה 25 (01.06.2015))."

הנאשם כך יש לקבוע, הביא עמו מביתו סכין למפגש ההתנצלות הנדרשת מהמנוח, זימן אותו למפגש, לאחר שלא התנצל כדרישתו דקרו בליבו כשהוא צמוד אליו. ההחטאה בדקירה אינה סבירה והטענה לה אינה אמינה. אין בידי הנאשם לסתור את החזקה או ליטול ממנה את כוחה. הנאשם מניח למנוח להתבוסס בדמו ונוטש את המקום בקור רוח ובאדישות לחי חברו, הלא די באילו להוכיח כי המעשה נעשה לאחר תכנון ואף לאחר הליך ממשי של שקילה וגיבוש החלטה להמית? הנאשם אמר בליבו אם יתנצל יחיה ולא מות יומת, וכך אירע.

הפסיקה לפרשנות הביטוי "לאחר תכנון או לאחר הליך ממשי של שקילה וגיבוש החלטה להמית" עדיין מועטה. אפנה לע"פ 8956/20 מרטינס חורחה מריו נ' מדינת ישראל (28.06.22); ע"פ 7722/19 זרסנאי נ' מדינת ישראל (19.04.21) וע"פ 5995/20 ויסאם אבו אלחסנה נ' מדינת ישראל (16.06.22). על פי הנקבע בהם יש לקבוע בענייננו שהכנת הסכין, קביעת המפגש, הדרישה להתנצלות שלא נענתה, הדקירה בלב מוכיחים את שתי החלופות שרק אחת מהן נדרשת, "תכנון" ו"הליך ממשי של שקילה וגיבוש החלטה להמית".

יג. הנה כי כן בפני בית המשפט מוצבות ראיות ברורות וחד משמעיות ומעבר לכל ספק סביר כי הנאשם בכוונה, לאחר תכנון והליך ממשי של שקילה גיבש החלטה להמית את המנוח וכך עשה.

למסקנה זו יש להגיע כאמור בהתעלם מאמרתו ת/2 ואפילו היה ממלא פיו מים גם בחקירתו/תשאולו עת הגיע לתחנת המשטרה ביום 10.05.20 כשעתיים לאחר המעשה. יחד עם קביעה זאת מחויב בית המשפט לבחון אף את אמרת הנאשם שבמחלוקת.

יד. בסיכומיה טענה ההגנה בהאי לישנה: "ראש וראשון, תטען ההגנה כי הודאת הנאשם מיום 10.05.20 אינה קבילה ועל כן יש לפסול אותה מלשמש כראיה. זאת, לנוכח הפגמים שנפלו במהלך גבייתה, היורדים לשורשו של עניין והמהווים פגיעה בלתי מידתית בזכויותיו החוקתיות של הנאשם. בפרט, הנאשם לא הוזרז כדין מראשית חקירתו; לא הועמד על זכותו להיוועץ בעורך דין פרטי או כסנגור ציבורי, נחקר מבלי שנועץ בעורך דין אף שלא ויתר על זכותו ואף הביע רצון לממש זכות זו".

טו. הדין בעניין קבילות הודאות נאשם הן על פי סעיף 12(א) לפקודת הראיות [נוסח חדש] תשל"א-1971 (להלן: "פקודת הראיות") והן על פי כלל הפסילה החוקתי המעוגן בהלכת **יששכרוב** (ע"פ 5121/98 **יששכרוב נ' התובע הצבאי**, פ"ד סא(1) 461 (2006)) סוכם לאחרונה בע"פ 6359/21 **מדינת ישראל נ' עלא אל עמרני** (08.09.22) (להלן: "פרשת אל עמרני"). לאור טענות הפסלות שהעלה הסנגור בתיקנו יש להיזקק לכלל הפסילה החוקתי ובעניינו קבע בית המשפט העליון בפרשת **אל עמרני**, בין היתר, את הדברים הבאים (מעמ' 17 לפסק הדין):

"כלל הפסילה החוקתי אשר נקבע בהלכת **יששכרוב** בא להוסיף על האמור בסעיף 12(א) לפקודת הראיות (ראו: עניין מובארק, בפסקה 38 והאסמכתאות שם). כלל זה הוסיף עילה חוקתית לפסילתן של הודאות חשודים ונאשמים. כפי שהובהר על ידי המשנה לנשיא מ' נאור, "מדובר בעילת פסילה שבשיקול דעת בית המשפט, אשר תופעל כאשר מגיע בית המשפט למסקנה שההודאה נגבתה שלא כדין וקבלתה במשפט תיצור פגיעה מהותית בזכותו של הנאשם להליך פלילי הוגן החורגת מגדריה של פסקת ההגבלה. התנאים לתחולת דוקטרינת הפסילה החוקתית הם שהראיה הושגה שלא כדין (באמצעי חקירה המנוגדים להוראה הקבועה בחקיקה או בנוהלים מחייבים, באמצעי חקירה בלתי הוגנים או באמצעי חקירה הפוגעים שלא כדין בזכות-יסוד מוגנת) - ושקבלתה במשפט תפגע משמעותית בזכותו של הנאשם להליך הוגן שלא על-פי גדריה של פסקת ההגבלה. קווים מנחים להפעלת שיקול הדעת לפי דוקטרינת הפסילה הפסיקתית הם, בין השאר אופייה וחומרתה של אי החוקיות שהייתה כרוכה בהשגת הראיה, מידת ההשפעה של אמצעי החקירה על הראיה שהושגה ובחינת הנזק מול התועלת החברתית הכרוכה בפסילת הראיה". (ראו: עניין מובארק, בפסקה 39; הפניות אוסרו - א.ש.; וראו גם: ע"פ 6932/17 **מדינת ישראל נ' יוסף**, פסקה 25 (11.10.2018); ע"פ 4988/08 **פרחי נ' מדינת ישראל**, פ"ד סה(1) 626 (2011) (להלן: עניין **פרחי**); ע"פ 2868/13 **חייבטוב נ' מדינת ישראל** (02.08.2018) (להלן: עניין **חייבטוב**))."

עוד התייחס בית המשפט העליון בפרשת **אל עמרני** לתיקון פקודת הראיות בהוספת סעיף 56.א לה:

"לפני כחודש ימים, כלל הפסילה החוקתית הועתק אל תוך סעיף 56א לפקודת הראיות אשר קובע לאמור:

"(א) בית המשפט הדין במשפט פלילי רשאי שלא לקבל ראיה שהושגה שלא כדין, ובכלל זה הודעת נאשם או עד, חפץ או כל ראיה אחרת, אם שוכנע שקבלתה במשפט תפגע באופן מהותי בזכות להליך הוגן, בשים לב לאופייה ולחומרתה של ההפרה, למידת ההשפעה של ההפרה על הראיה שהושגה ולעניין הציבורי שבקבלת הראיה או באי-קבלתה; בסעיף קטן זה, "הפרה" - השגת ראיה שלא כדין.

(ב) אין באמור בסעיף קטן (א) כדי לפגוע בכללים לפסילת ראיות הקבועים בהוראות חיקוק אחרות.

סעיף זה נחקק אחרי נתינתו של פסק הדין מושא הערעור, ועל כן לא אעשה בו שימוש. אציין בקצרה שהאמור בסעיף זה עשוי לעורר מחדש את המחלוקת בשאלה "האם חומרת העבירה בה הואשם הנאשם והאפשרות שהלה יזוכה בעקבות פסילתה של ראיה מפלילה שהושגה בדרכים בלתי כשרות צריך שתילקחנה בחשבון כשיקול אשר תומך בקבלת הראיות?". כידוע, הנשיאה ד' ביניש ענתה לשאלה זו בחיוב (ראו: הלכת יששכרוב, בפסקאות 72-73; ע"פ 10141/09 בן חיים נ' מדינת ישראל, פ"ד סה(3) 305, 355 (2012) (להלן: עניין בן חיים)), ואילו השופטים א' לוי ו' דנציגר, ואחריהם השופט נ' הנדל, השיבו עליה בשלילה (ראו: עניין בן חיים, בעמ' 378-360; עניין פרחי, בעמ' 32-33; דנ"פ 5852/10 מדינת ישראל נ' שמש, פ"ד סה(2) 377, פסקאות 8-9 לפסק דינו של השופט י' דנציגר (2012); וכן ע"פ 4946/20 אינעלם נ' מדינת ישראל, פסקה 4 לפסק דינו של המשנה לנשיאה נ' הנדל (06.06.2022)). כעת, בא המחוקק ומחזיר שאלה זו אל שולחנו בקבעו בסעיף 56א(א) לפקודת הראיות כי על בית המשפט לקחת בחשבון, בין השאר, את "[ה]עניין הציבורי שבקבלת הראיה או באי-קבלתה". כפי שיובהר להלן, שאלה זו אינה מתעוררת במקרה הנוכחי, אלא כעניין תאורטי שאין לו השלכות מעשיות על הכרעתנו בערעור; ועל כן לא אדון בה".

עוד הוסיף בית המשפט העליון שם ואמר את הדברים הבאים:

"בהקשרו של כלל הפסילה החוקתית, מן הראוי הוא שנחזור ונדגיש כי כלל זה צריך להיות מופעל אך ורק כתגובה להפרתה של אחת מזכויות הבסיסיות של נאשם אשר הפרתה, וכן השגת ראיה מפלילה אשר באה בעקבותיה, עולות כדי פגיעה בליבת ההליך ההוגן (ראו: הלכת יששכרוב, פסקאות 65-67). הוזה אומר: לא כל הפרת זכות אשר נתונה לחשוד או לנאשם, לא כל סטייה מהשורה, ולא כל טעות מצדם של חוקרי משטרה ובעלי תפקידים אחרים האמונים על אכיפת הדין הפלילי תביא לפסילתה של ראיה אשר הושגה בעקבות אותה הפרה, סטייה או טעות. אם נאמר אחרת, נמצא את עצמנו הופכים את הנאשם למאשים ואת רשויות האכיפה לנאשמות, ועל ידי כך יוצרים הרתעת-יתר בעבור כל אותן הרשויות ואנשיהן, משחקים את פועלם של כל אלה, ומחלישים את הלחימה שחברתנו מנהלת נגד הפשיעה הגואה (השוו: דנ"פ 5387/20 רותם נ' מדינת ישראל, פסקה 11 לפסק דיני והאסמכתאות שם (15.12.2021); וכן ראו: עניין בן אוליאל, בפסקאות 52-54)".

טז. בחינת תוכנה של אמרת הנאשם ת/2 לא מותירה ספקות באשר להודאתו הברורה של הנאשם בה בכל יסודות העבירה המיוחסת לו, היסוד העובדתי והנפשי ואציג מספר אמירות של הנאשם לצורך ההדגמה בלבד.

עמ' 2 מש' 8: "אני לא רוצה לראות אותו חי ... ואם הוא ימות אז אני ... מבסוט";

עמ' 2 מש' 19: "ולקחתי סכינים ... לקחתי מהבית ... בשביל להרוג אותו והרגתי אותו";

עמ' 3 מש' 37: "נו אני קראתי לו ... הוא ... הוא יצא משם ואני הרגתי אותו ... עם סכין ... אה ... בחזה";

עמ' 4 מש' 6: "ש: ולמה אתה חושב שהרגת אותו?"

נחקר: כי אני רציתי להרוג אותו ...";

עמ' 16 מש' 18: "אני רציתי להרוג אותו בלאט ... לא משנה מי אני בלאט, מי אני ומה ... אני רציתי להרוג אותו";

עמ' 26 מש' 1: "ש: אתה לא מתחרט על מה שקרה?"

ת: לא, בכלל לא מתחרט.

ש: בכלל לא מצטער.

ת: אם עוד פעם אה ... אם היה אפשר הייתי עוד פעם הורג אותו. מניאק בלאט".

יז. למשקלה של הודאת הנאשם על פי ת/1 ות/2 בחינתה במבחן הפנימי תלמד באופן מובהק כי משקלה גבוה ביותר ועל כך אעמוד בסמוך, ולעניין המבחן החיצוני ("דבר מה") הרי הקביעה שיש די ראיות להרשעת הנאשם אף ללא עשיית שימוש בהודאה, תלמד כי ראיות רבות ובמשקל רב לאשמתו, בנמצא ומקל וחומר ראיות ברמה נורמטיבית של "דבר מה".

בקליפת אגוז אפנה למסגרת הנורמטיבית לבחינת משקל הודאה לע"פ 7388/20 עמירם בן אוליאל נ' מדינת ישראל (01.09.22) (להלן: "פרשת בן אוליאל"):

"משקל זה נבחן בשני מבחנים - פנימי וחיצוני. המבחן הפנימי ("משקל עצמי" בודק את ההודאה על פי סימני האמת העולים מתוכה, כגון הגיונה או חוסר הגיונה הפנימי, סידורם או בלבולם של הפרטים הנמסרים בה וכיוצא בהם סימנים של שכל ישר המביאים אדם בר דעת להתייחס לדברי זולתו באימון. המבחן החיצוני ("דבר מה") בודק את ההודאה על פי סימני אמת שהם חיצוניים להודאה ואשר יש בהם, לפי מבחני השכל הישר, כדי להשליך אור על אמיתותה. בין שני מבחנים אלה קיימים קשרי גומלין. כך, למשל, ככל שמשקלה העצמי של ההודאה הוא גדול יותר, כן קטן הצורך להיזקק למבחן החיצוני של "דבר מה" (שם, עמ' 233; ראו גם: ע"פ 3880/17 זיאדאת נ' מי', פסקה 16 (31.12.2019); ע"פ 4609/14 בסט נ' מדינת ישראל, פסקה 21 (01.03.2015); ע"פ 3140/10 פלוני נ' מדינת ישראל,

פסקה 7 (25.11.2012):

יח. כאמור, מצאתי לקבוע כי משקלה הפנימי של הודאת הנאשם גבוה והסיבה לכך היא שהדברים שהנאשם אמר שם מתיישבים לחלוטין עם הנראה בסרטוני הרצח שהוגשו כראיה ועם עדויותיהם של העדים אחמד עומר, אשתו ובתו של הנאשם, ועם ראיות נוספות עליהן עמדתי, כדו"ח המכון לרפואה משפטית ועוד.

ברי אפוא שתוכנה של הודאת הנאשם שרצח את המנוח בכוונה לאחר תכנון, אמת היא.

יט. למרות הנאמר לעיל מחובתו של בית המשפט לבחון אם אותה הודאה שאמת תוכנה צולחת את מבחני סעיף 12 לפקודת הראיות ואת המבחן החוקתי (והחוקי על פי סעיף 56.א לפקודת הראיות) ותשובתי בעניין זה חיובית.

כ. אכן צודק בא כוחו של הנאשם, נפלו פגמים באופן שבו החוקרת בר ניב והקצין רוטמן העמידו את הנאשם על זכותו להיוועצות עם סגור, או לחילופין סגור ציבורי.

ראוי היה ביתר דגש להבהיר לנאשם את זכות הייצוג - אפשר היה לומר לו בתשאול ובחקירה שעדיף שלא ידבר עד אשר יגיע עורך דין כפי שאמרה לנאשם אשתו, אך זכותו לא הוסתרה ממנו כלל ועיקר אלא נאמרה לו ישירות.

בוודאי ראוי היה שכל ההליך של גביית אמרת הנאשם ת/2 היה מוקלט, אזהרתו על ידי החוקרת אירנה בר ניב שלא הוקלטה צריך וראוי היה שתוקלט. יחד עם זאת אציין שנתתי אמון בעדותה של החוקרת כי אכן העמידה את הנאשם על זכויותיו כפי שהעידה בפנינו.

בהקשר זה יצוין כי צודקת המדינה בהצבעתה על כך שהנאשם היה מודע לזכותו לייצוג, הן משיחתו הטלפונית עם דמיטרי פומין (ת/14), הן מדברי אשתו בתחילת החקירה ת/2 והן מאמירות החוקרת שוב ושוב, ואפנה לעניין זה לע"פ 9956/05 **אסף שי נ' מדינת ישראל** (04.11.09):

"תמצית הלכת יששכרוב, היא כי לבית המשפט נתון שיקול דעת לקבוע כי הודאה אינה קבילה מקום בו הגיע למסקנה כי זו הושגה שלא כדין וקבלתה כראיה במשפט תגרום לפגיעה מהותית בזכותו של הנאשם להליך הוגן. נקבע, כי מדובר בנוסחת איזון עקרונית השואפת להשגת פשרה ראויה בין מכלול הזכויות והאינטרסים הרלוונטיים לשאלת קבילותן של ראיות שהושגו שלא כדין - בכלל זה, חשיפת האמת העובדתית, הלחימה בעבריינות, וכן ההגנה על שלום הציבור ועל זכויות נפגעי העבירה מחד גיסא; אל מול ההגנה על זכויות הנאשם ועל הגינות ההליך הפלילי וטוהרו מאידך גיסא.

בגדר זאת, בית המשפט נדרש לקחת בחשבון, בין היתר, את אופייה וחומרתה של אי-החוקיות שהייתה כרוכה בהשגת ההוראה; מידת ההשפעה שהייתה לאמצעי החקירה שאינו חוקי על אמינות ההודאה שהושגה; והנזק והתועלת החברתיים הכרוכים בפסילת ההודאה (עניין מירז, פסקה 23 לחוות דעתו של השופט צ' זילברטל; עפ 3239/14 חמאסה נ' מדינת ישראל, פסקאות 35-36 והאסמכתאות המופיעות שם (08.11.2016); עניין ח'ליפה, פסקה 51)".

בחינת קבילות האמרה ת/2 על פי העקרונות המצוטטים לעיל (פרשת **בן אוליאל**) ונוסחת האיזון אותה היא קובעת מחייבים, במקרה שבפנינו, לראות באמרה ראייה קבילה.

9. עולה ומשתזר אפוא כי באו בפנינו ראיות רבות, ראיות מספיקות בכלים שונים, ראיות ישירות וברורות המשכנעות מעבר לכל ספק סביר כי הנאשם רצח את המנוח גריגורי גריגורייב בנסיבות מחמירות באופן המגבש ומשכלל את העבירה בה הואשם וכך אציע לחברי למותב לעשות.

רענן בן-יוסף,
שופט
אב"ד

השופט א. הימן:

אברהם הימן, שופט

אני מסכים.

השופטת ש. זמיר:

אני מסכימה.

שרית זמיר, שופטת

אשר על כן, הוחלט פה אחד כי הנאשם גרם בכוונה למותו של המנוח גריגורי גריגורייב לאחר תכנון ולאחר הליך ממשי של שקילה וגיבוש החלטה להמית ונרשעו בעבירה בה הואשם בכתב האישום על פי סעיף 300.א(א)(1) לחוק העונשין.

ניתנה והודעה היום כ"ד תשרי התשפ"ג 19 אוקטובר 2022, במעמד הנוכחים.

שרית זמיר, שופטת

אברהם הימן, שופט

רענן בן יוסף, שופט
אב"ד